

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

datum	Utrecht, 28 november 2024
ons kenmerk	2024-49
voor informatie	Marleen Okma m.okma@patientenfederatie.nl
onderwerp	Input Commissiedebat IZA – 4 december

Geachte Kamerleden,

Binnenkort spreekt u over het Integraal Zorgakkoord (IZA). Het IZA heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Daarover heeft Patiëntenfederatie Nederland met een groot aantal partijen in de zorg en het ministerie van VWS belangrijke afspraken gemaakt. Het is belangrijk dat die afspraken concreet uitgevoerd worden en voor patiënten tot merkbare verbeteringen leiden. De beoogde beweging van IZA komt weliswaar op gang, maar er is te weinig concrete voortgang op resultaatafspraken die voor patiënten belangrijk zijn. In deze brief vragen we daarom uw aandacht voor cruciale vervolgstappen vanuit patiëntperspectief.

1. De Zorgbelofte: maak concreet waar patiënten en professionals op mogen rekenen

De Patiëntenfederatie is ervan overtuigd dat ondanks de steeds krappere wordende arbeidsmarkt en toenemende vergrijzing in Nederland, de zorg voor patiënten niet minder hoeft te worden. Wel moeten we de zorg met elkaar anders organiseren. Dat vraagt om veranderingen in de zorg vanuit de overheid, verzekeraars en zorgaanbieders. En ook patiënten zelf kunnen hierin een rol spelen. De Patiëntenfederatie riep de IZA-partijen op om daarover een Zorgbelofte te realiseren: een duidelijke, realistische belofte aan Nederlanders waarin staat waar zij - als alle ambities uit het IZA zijn uitgewerkt en doorgevoerd - op kunnen rekenen.¹

Inmiddels hebben IZA-partijen betrokken bij de visie Eerstelijnszorg zo'n Zorgbelofte² opgesteld. Die Zorgbelofte geeft vanuit het perspectief van patiënten richting aan de inzet op benodigde veranderingen in de zorg en maakt heel concreet waar zij op kunnen rekenen. Ook beschrijft de Zorgbelofte de rol die zij zelf kunnen spelen om zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Zoals de minister schrijft is die concretisering belangrijk: *'want een visie is mooi, maar pas als mensen in de praktijk toegang hebben en houden tot goede zorg hebben wij ons gezamenlijke werk goed gedaan.'* Met alleen een Zorgbelofte voor de eerstelijnszorg zijn we er nog niet. Het is belangrijk om afspraken ook voor andere zorgsectoren op deze manier concreter te maken. En dat wat we daarin hebben afgesproken ook daadwerkelijk gaan doen. Het is belangrijk dat de minister actief bevordert dat de ingezette koers tot concrete resultaten leidt.

>Wilt u de minister vragen te bevorderen dat betrokken partijen concrete afspraken maken waarmee duidelijk wordt waar inwoners en patiënten op kunnen rekenen en ook hoe zij zelf kunnen bijdragen aan het toegankelijk houden van goede zorg?

¹ [Patiëntenfederatie Nederland overhandigt Zorgbelofte aan minister Kuipers \(patientenfederatie.nl\)](https://www.patiëntenfederatie.nl/nieuws/2024/11/28/patiëntenfederatie-overhandigt-zorgbelofte-aan-minister-kuipers)

² [De zorgbelofte in de eerste lijn, Bijlage Kamerbrief versterking Eerstelijnszorg, oktober 2024](#)

2. Concrete resultaten voor patiënten blijven voorsnog achter

In het IZA zijn veel belangrijke afspraken gemaakt. Zoals over transparantie over de kwaliteit van zorg, de aanpak van wachttijden, het opschalen van digitale zorg en betere gegevensuitwisseling. Voor patiënten is het van groot belang dat deze afspraken zo snel mogelijk gerealiseerd worden. Want patiënten maken zich zorgen³ en hebben nu al te vaak te maken met tekorten en te lange wachttijden. Ze hebben nauwelijks inzicht in de kwaliteit van zorg of krijgen onnodige zorg⁴. Gebrekkige gegevensuitwisseling brengt de continuïteit en veiligheid van hun zorg in gevaar. Dat moet sneller merkbaar verbeteren en met de IZA-afspraken die 2 jaar geleden zijn gemaakt kan dat ook. Er is meer concrete inzet nodig om gemaakte afspraken daadwerkelijk te realiseren.

Ook het is belangrijk dat concreet inzichtelijk gemaakt wordt wat de inzet vanuit IZA oplevert voor inwoners en patiënten. Er is afgesproken om te monitoren wat de resultaten zijn voor mensen in 5 groepen ('outcome'); mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden; psychische klachten; (risico op) kanker; (risico op) hart- en vaatziekten en ouderen met een kwetsbare gezondheid. De huidige IZA-monitor biedt echter voorlopig enkel informatie over de input en output ('de beweging'). De monitor maakt nog niet inzichtelijk wat het concrete effect is op mensen ('outcome') en kwaliteit van leven wordt daarbij niet gemeten.

>Wilt u de minister vragen om te bevorderen dat de afspraken uit het IZA zo snel mogelijk en conform afspraak worden gerealiseerd? Hoe zorgt de minister dat de resultaten van de IZA-monitor op outcome zo spoedig mogelijk beschikbaar komen en worden benut om inzet op afspraken indien nodig bij te sturen of te intensiveren?

3. Wat is vanuit patiëntperspectief belangrijk voor het vervolg van het IZ(W)A?

Het akkoord wordt op initiatief van VWS verbreed met het welzijnsdomein; inzet is Verbreden, Concretiseren en Intensiveren. Patiëntenfederatie Nederland ondersteunt de verbreding naar het sociaal domein, zodat ook de beweging naar de voorkant en van ziekte naar gezondheid gemaakt kan worden. Voor de reeds gemaakte afspraken in het IZA is concretisering en intensivering zeker noodzakelijk. Daarbij ondersteunen we ook het voornemen om aanvullende afspraken te maken gericht op de beschikbaarheid van geneesmiddelen. Voor patiënten is het van groot belang dat partijen heldere en transparante afspraken maken over gerichte inzet (distributie en uitgifte) van beschikbare medicijnen bij (dreigende) medijntekorten.

>Wilt u de minister vragen te bevorderen dat partijen in het IZ(W)A afspraken maken en samenwerken om gevolgen van medijntekorten voor patiënten zoveel mogelijk te beperken.

We hopen dat u de vragen uit deze brief naar voren wil brengen in het debat. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze brief dan zijn we heel graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Arthur Schellekens
Directeur-bestuurder Patiëntenfederatie Nederland

³ [Onderzoeksrapport over de zorg nu en in de Toekomst, Patiëntenfederatie Nederland september 2023](#)

⁴ [Onderzoeksrapport Onnodige zorg, Patiëntenfederatie Nederland maart 2024](#)